

ΤΑΞΗ: Β΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ/ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ημερομηνία: Μ. Τετάρτη 24 Απριλίου 2019

Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Α1.

(Αγαπητοί συμμαθητές)

Το μήνυμα της Διεθνούς Οργάνωσης Βιβλίων για τη Νεότητα αναφέρεται στα οφέλη της ανάγνωσης βιβλίων στην εποχή της ταχύτητας. Σύμφωνα με τον συγγραφέα, τα βιβλία δημιουργούν στον αναγνώστη ένα συναίσθημα ηρεμίας, βοηθώντας τον να επαναπροσδιορίσει την αξία του χρόνου. Υποστηρίζει ότι τα βιβλία καλλιεργούν τη φαντασία του αναγνώστη, διδάσκοντάς του την απόλαυση της στιγμής, ενώ ταυτόχρονα επικοινωνούν κι αυτά με τον αναγνώστη κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης. Τέλος, επισημαίνει ότι ο βιβλιόφιλος θεωρείται ενδιαφέρουσα προσωπικότητα και γι' αυτό το μήνυμα της Οργάνωσης εστιάζει στην αναγκαιότητα όχι μόνο αξιολογών βιβλίων αλλά και στην ύπαρξη αξιολογών αναγνωστών.

(97 λέξεις)

Α1.β.

Ο συγγραφέας πιστεύει ότι τα βιβλία έχουν την ικανότητα να διαβάζουν, όταν τα διαβάζουμε. Παρακολουθούν τη σκέψη μας, την ψυχική μας διάθεση, αντιλαμβάνονται αν είμαστε χαρούμενοι ή θλιμμένοι. Κατά τον συγγραφέα, τα βιβλία αφουγκράζονται την οπτική μας για τα πράγματα, τον τρόπο με τον οποίο βλέπουμε τον κόσμο.

(48 λέξεις)

Β2.α.

Η ερώτηση στο τέλος της τέταρτης παραγράφου του κειμένου είναι ρητορική. Η ερώτηση αξιοποιείται, για να δώσει έμφαση στον αυτονόητο χαρακτήρα της απάντησης, καθώς και για να προσελκύσει το ενδιαφέρον του αναγνώστη, προσδίδοντας ζωντάνια, αμεσότητα και παραστατικότητα στον λόγο.

B2.β.

1. Τα εισαγωγικά χρησιμοποιούνται για να αποδοθεί αυτούσια σε ευθύ λόγο η ευχή του συγγραφέα για την Παγκόσμια Ημέρα Παιδικού Βιβλίου. Το θαυμαστικό αξιοποιείται για να προσδώσει έμφαση στην ευχή που διατυπώνεται.
2. Η διπλή παύλα χρησιμοποιείται για να παρεμβληθεί ένα σχόλιο το οποίο συμπληρώνει το βασικό νόημα της πρότασης.

B3.α.

- i. Η αναφορική πρόταση είναι παραθετική/προσθετική, γιατί δεν αποτελεί αναγκαίο συμπλήρωμα στον λόγο και γι' αυτό χωρίζεται με κόμμα.
- ii. Η αναφορική πρόταση είναι προσδιοριστική, γιατί αποτελεί αναγκαίο συμπλήρωμα της φράσης που προηγείται.

B3.β.

1. α) Η σύνταξη είναι ενεργητική.
β) Η σύνταξη είναι ενεργητική, γιατί το ρήμα («ακούμε») είναι ενεργητικής διάθεσης και δείχνει ότι κάποιος («εμείς») κάνει κάτι.
γ) Η ενεργητική σύνταξη επιλέγεται, για να δοθεί έμφαση στο υποκείμενο της πρότασης («εμείς») και για να καταστήσει το ύφος απλό.
2. α) Η σύνταξη είναι παθητική.
β) Η σύνταξη είναι παθητική, γιατί το ρήμα είναι παθητικής διάθεσης («λέγεται») και δείχνει ότι συμβαίνει κάτι.
γ) Η παθητική σύνταξη επιλέγεται, για να δοθεί έμφαση στο αποτέλεσμα της ενέργειας του ρήματος και για να καταστήσει το ύφος απρόσωπο και τυπικό.

B4.

- ζούμε στην εποχή της **υπέρογκης/υπερβολικής/συσσωρευτικής** πληροφόρησης.
- ...όλα περνούν με **ανεξέλεγκτη/ιλιγγιώδη** ταχύτητα...
- ...οι σελίδες κυλούν **ανάλαφρα/ ήρεμα**...
- ...μάς μαθαίνουν να **προσέχουμε/επισημαίνουμε** το καθετί...
- Κάποιος που **ευχαριστιέται/χαίρεται** το διάβασμα...

Γ. Ενδεικτικά ο μαθητής θα μπορούσε ν' αξιολογήσει το παρακάτω υλικό για την Παραγωγή Λόγου:

[τόπος, χρόνος]

[Προσφώνηση] Αξιότιμοι κύριοι,

Αφορμή σύνταξης της συγκεκριμένης εισήγησης: η περιορισμένη φιλιαναγνωσία στην εποχή μας.

[Πρόλογος]

Θέμα: Η απαξίωση του βιβλίου και τα οφέλη της φιλιαναγνωσίας.

Θέση: Η απαξίωση της γνώσης στην εποχή μας και ειδικότερα η απαξίωση του βιβλίου είναι γεγονός. Επομένως απαιτείται σε μια τέτοια πραγματικότητα να συζητηθούν τα αίτια της κατάστασης και να επισημανθούν τα οφέλη της φιλιαναγνωσίας και της λειτουργίας δημόσιων βιβλιοθηκών.

[Κύριο Μέρος]

Α' Ζητούμενο: Παράγοντες απαξίωσης της ανάγνωσης βιβλίων.

(Παρατίθενται ενδεικτικά περισσότεροι από δύο.)

- η ημιμάθεια, η απουσία πνευματικής καλλιέργειας.
- η έλλειψη ελεύθερου χρόνου.
- η αδυναμία του σχολείου να καλλιεργήσει το ενδιαφέρον και την αγάπη του παιδιού για το βιβλίο - το βιβλίο ταυτίζεται με την αξιολόγηση των γνώσεων που έχει αποκτήσει ο μαθητής, με τις εξετάσεις, με αποτέλεσμα αυτός, ειδικά όταν μεγαλώνει, να αποστρέφεται και το βιβλίο και το διάβασμα.
- η διαρκής ενασχόληση με την τεχνολογία και ο εθισμός σ' αυτήν υποβαθμίζει ό,τι απαιτεί σκέψη.
- η απουσία προβολής πνευματικών προτύπων (δε μάθαμε να αγαπάμε το διάβασμα, δεν αποτελεί συνήθεια για τα πρόσωπα του περιβάλλοντός μας).
- το βιβλίο δεν προβάλλεται από την τηλεόραση, η οποία το παραγκωνίζει και μάλιστα συστηματικά, ενώ δεν προωθεί την ανάγνωση βιβλίων.

Β' Ζητούμενο: Οφέλη από τη λειτουργία δημόσιας βιβλιοθήκης

(Παρατίθενται ενδεικτικά περισσότερα από δύο)

Παρατήρηση: Καλό είναι οι μαθητές να δείξουν τόσο την αξία της βιβλιοθήκης όσο και την αξία της γνώσης ως δημόσιου αγαθού.

- Το βιβλίο είναι παράθυρο στον κόσμο. Προσφέρει στον άνθρωπο γνώσεις, πληροφορίες, αυξάνει τις εμπειρίες του ενώ του παρέχει τις βάσεις για πνευματική και ψυχική καλλιέργεια.

- Η ανάγνωση ενός βιβλίου δημιουργεί σκέψεις και συναισθήματα, στοιχεία που οδηγούν του άνθρωπο σε ευρύτερες αναζητήσεις και γενικότερους προβληματισμούς που θέλει να μοιραστεί με άλλους γύρω του.
- Μια δημόσια βιβλιοθήκη παρέχει τη δυνατότητα πρόσβασης στο βιβλίο σε ανθρώπους και ομάδες που δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα για αγορά βιβλίων
- Η ύπαρξη ενός μαζικού χώρου με αφορμή το βιβλίο προσφέρει την υποδομή για ανάπτυξη διαλόγου και δημιουργικών συζητήσεων μεταξύ ανθρώπων που έχουν παρόμοιες ανησυχίες.
- Μια δημόσια βιβλιοθήκη είναι δείγμα σεβασμού προς την ανθρώπινη ύπαρξη: αποδεικνύει την αγάπη για τον άνθρωπο και το ενδιαφέρον για την ουσιαστική κάλυψη των πνευματικών και ψυχικών αναγκών του. Σε κάθε περίπτωση επιβεβαιώνει το ενδιαφέρον της πολιτείας ή μεμονωμένων ανθρώπων για τον συνάνθρωπο.

[Επίλογος] Απαιτείται η καλλιέργεια φιλιανγνωσίας για το καλό όλων των πολιτών και ιδιαίτερα των νέων.

**Με τιμή
Υπογραφή**